

A várva várt gyermek: 2. Sámuel – és mi magunk

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg azt az ígét, amelyet megírva találunk Sámuel első könyve 1. fejezete 11. versében, valamint a 3. fejezete 10. versében a következőképpen:

„Azután [Anna] ezt a fogadalmat tette: Seregek URa! Ha részvétellel tekintesz szolgálóleányod nyomorúságára, gondod lesz rám, és nem feledkezel meg szolgálóleányodról, hanem fiúgyermeket adsz szolgálóleányodnak, akkor egész életére az ÚRnak adom, és nem éri borotva a fejét! ... Az UR pedig eljött, megállt, és szólította [Sámuel], mint azelőtt: Sámuel, Sámuel! Sámuel pedig így felelt: Szólj, mert hallja a te szolgád.”

Urunk, szomjúhozzuk a Te ígédet. Szólj hozzánk, mert hallják a te szolgálóid! Ámen.

Kedves Testvéreim!

„Abban az időben ritkaság volt az Úr ígéje, nem volt gyakran látomás.” (1Sám 3,1b) „És Izráel egész háza sóhajtozott az ÚR után.” (1Sám 7,2) **Belegondoltunk már abba, hogy milyen az, amikor Isten visszavonja magát az életünkől?** Hiába imádkozom, hiába sírok, hiába örvöngök, hiába követek el akár még nagy hülyeségeket is, soha nem érzem azt, hogy Isten ott lenne akárcsak a közelemben is, hogy figyelne rám. Korábban megtapasztaltam már, hogy milyen az, amikor Isten kivezet a szolgaság házából, amikor enni, inni ad, amikor átvezet minden veszélyen, és eljuttat a Kánaánba. Megszoktam már azt a biztonságot, örömet és Teljességet, amelyet Isten közelsége, a gondviselés ad, és tessék: most meg itt a semmi! Isten eltűnt. Isten nincs sehol. Kiestem a gondviselés kegyelméből. Ugye nem kevesen átéltünk már ilyen szakaszt az életünkben? Amikor sóhajtoztunk az ÚR után.

Belegondoltunk már abba, hogy milyen lehet az, amikor a kiválasztott nép egészét hagyja ott az Isten? Ha Isten semelyik hozzá tartozót nem ismeri fel? Ha mindegyiknek hátat fordít? A pokolban nem az olajban sütögetés, vagy a Jelenések könyvének démoni, vérszívó sáskái az igazi büntetés, hanem Isten végletes – és ott már végleges – hiánya. Nem akkor vagyunk igazán egyedül, amikor egyedül megyünk egy úton, vagy család nélkül élünk. Akkor maradunk igazán egyedül, amikor elveszítjük a kapcsolatot Istennel.

Az advent annak egy különlegesen intenzív ideje, amikor visszanyerhetjük az Istennel való szoros kapcsolatot. Advent idején különlegesen nagy erővel hív minket Isten. Elcsendesedésre, önvizsgálatra és felkészülésre – hogy találkozhatunk az Úrral. Az advent lila színe is erre figyelmeztet bennünket. Advent nemcsak örömteli várakozás tehát, hanem a múltam, az év áttekintésére és a változásra hívó figyelmeztetés is. **Advent első hete a hit erejét mutatta meg nekünk** a csendben, a felkészülésben és a várakozásban. Ábrahám lehetetlenebbnél lehetetlenebb helyzetekbe sodródott: el kellett hagynia idős apját örökre. El kellett indulnia ismeretlen földre. Kétszer is elvették tőle a feleségét. Az egyetlen rokonát, Lót-ot foglyul ejtették. Csaknem fel kellett áldoznia az egyetlen fiát, Izsákot. Mégis: mindvégig hitt, és mindvégig kitartott Isten szava, Isten ígérete mellett. **Advent második hete, a mai vasárnap a remény erejét mutatja meg nekünk.** „Abban az időben ritkaság volt az Úr ígéje, nem volt gyakran látomás.” Annának nem születhetett gyermeke. Férjének. Elkánának a másik felesége, akinek sok gyermeke volt, állandóan megalázta Annát emiatt. Pedig a férje szerette: „Anna miért sírsz, és miért nem eszel? Miért vagy úgy elkeseredve? Nem érek én neked többet tíz fiúnál?” (1Sám 1,8). Anna elment a szövetség ladját őrző silói szentélybe, és a „lelke mélyéig elkeseredve könyörgött az Úrhoz, és keservesen sírt” (1Sám

1,10) Ez után tette az igeszakaszunk első felében hallott fogadalmát: „Seregek URa! Ha részvétellel tekintesz szolgálóleányod nyomorúságára, gondod lesz rám, és nem feledkezel meg szolgálóleányodról, hanem fiúgyermeket adsz szolgálóleányodnak, akkor egész életére az ÚRnak adom, és nem éri borotva a fejét!” A főpap megértve Anna kérésének mélységét így küldte el útjára: „Menj el békességgel! Izráel Istene teljesítse kérésedet, amivel hozzá folyamodtál!” – és Anna „elment a maga útjára, evett és nem volt többé szomorú az arca” (1 Sám 1,17-18). **Annában megszületett a remény. Isten mindig meghallgatja azokat, akik a lelkük mélyéből könyörögnek hozzá, akik benne bíznak, benne reménykednek – még akkor is, ha ritkaság az ÚR igéje.**

Miért tette azt a fogadalmát Anna, hogy megszületendő fia fejét „nem éri borotva”? Mózes 4. könyve tartalmazza a szent életmód egy sajátos formájának, a nazír-ságnak a szabályait. A nazír nem ihat bort, halotthoz nem mehet be, és a haját nem szabad levágnia. Ha letelt a fogadalmának az ideje, ezt a haja levágásával jelzi, de ilyenkor a haját az Istennek bemutatott áldozat tűzére kell vetnie. Sámson édesanyja szintén gyermektelen volt, mint Anna. Sámson-t az édesanyja ugyanúgy egész életében nazírnak adta, mint Anna a saját leendő fiát. Ezért volt olyan kitüntetetten fontos szerepe Sámson hajának Sámson hatalmas erejében.

Így folytatódik Anna története: „Másnap reggel fölkeltek, imádkoztak az ÚR előtt, majd visszatértek otthonukba, Rámába. Amikor aztán Elkáná a feleségével, Annával hált, az ÚRnak gondja volt rá. Egy idő múlva Anna teherbe esett, és fiút szült. Sámuelnek nevezte el, mert ezt mondta: Az ÚRtól kértem őt.” (1Sám 1,19-20). – Mennyire nagy erővel teljesül be itt a remény! Nem csak Anna reménye, hanem az őt szerető férjével, Elkánával közös reményük, aki szintén fogadalmat tett, ha Annától fia születne. A Sámuel név azt is jelenti: Isten meghallgatott. **A saját értékünk nem saját magunkban, hanem Isten bennünk megnyilvánuló szeretetében van.** Fedezzük ezt fel! Kérjük ezt el Urunktól! Fogadjuk ezt el Tőle! Teljesítsük ezt be! Ekkor lesz örömteli és boldog az életünk. Ekkor tör föl belőlünk úgy a hála, ahogyan Annából az oltár előtt felolvasott igében. Ekkor lesz Isten folyamatosan a része a mi életünknek. A fő énekünkben ezt kértük: Ó jöjj Immánuel, azaz: Ó jöjj, velünk lakozó Isten.

„A gyermek Sámuel pedig nőttön-nőtt, és kedves volt mind az ÚR előtt, mind az emberek előtt.” (1Sám 2,26) Lukácsnál ezt olvassuk a gyermek Keresztelő Szent Jánosról „A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben, és a pusztában élt addig a napig, amíg meg nem kezdte küldetését Izráelben.” (Lk 1,80) *majd pedig kicsivel később ezt a gyermek Jézusról:* A gyermek pedig növekedett és erősödött, megtelt bölcsességgel, és Isten kegyelme volt rajta.” (Lk 2,40) *és ezt az ifjú Jézusról:* „Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben” (Lk 2,52). Gyönyörködjünk el abban, hogy mennyire hasonló leírások ezek Sámuel, Keresztelő Szent János és Jézus esetében! Isten kegyelme hasonló módon teljeseedik ki rajtunk, gyermekeivé fogadott embereken, mint az Ő egyszülött Fián, Jézuson. **Immánuel: Isten velünk lakozik.**

Most érkezünk el az igeszakaszunk második feléhez: „Az ÚR pedig eljött, megállt, és szólította [Sámuel], mint azelőtt: Sámuel, Sámuel! Sámuel pedig így felelt: Szólj, mert hallja a te szolgád.” Az egész életére az Úrnak adott Sámuel ekkor már a silói szentélyben élt a főpappal. Isten háromszor is szólt Sámuelhez, de annyira ritkaság volt az ÚR igéje abban az időben, hogy Sámuel háromszor is azt hitte: a főpap szólítja. De még a főpap is csak harmadszorra jött rá arra, hogy Isten lehet az, aki az ifjú Sámuel hívja. Ekkor mondta meg a főpap Sámuelnek, hogy hogyan feleljen az Úr hívására. Nagyon szép az eredeti héber szövegben az a rész, hogy „Az ÚR pedig eljött, *megállt*”. A „megállt” itt egy olyan ritka

igekalakban van (*a teológushallgatók számára: hitpaélben*) amely azt is kifejezi, hogy Isten már többször jött és állt meg Sámuel mellett, de azt is, hogy **az Isten folyamatosan Sámuel mellett áll. Ide vezet el minket a remény! Immánuel: Isten velünk lakozik.** Isten folyamatosan, és türelmesen ott áll mellettünk, hiába nem vettük észre, hogy már háromszor szólított, jön negyedszer is. De ne bízzuk el magunkat! Advent is csak négyhetes, és nem öthetes. Soha nem tudhatjuk, hogy Istennek melyik hívása lesz az utolsó. Válaszoljunk rá tehát minél előbb!

Ady Endre az *Úr érkezése* című versében így vall erről:

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappalon,
De háborus éjjel.

És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjuságom,
De őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.

Hogyan tudjuk meg egy hívásról, hogy Isten hívása az? A legfontosabb, ami útba igazít bennünket: a találkozás mélysége és intenzitása. Sámuellel nem álmában, hanem ébren beszélt Isten. Szemtől szembe, színről színre, mint Mózesrel egykoron (2Móz 33,11). Isten szava a lelkünk mélyén zendül fel, úgy, hogy az egész valónk bele-rezonál. Isten „igaz öleléssel” ölel át minket ilyenkor – ahogyan Ady is megénekelte. Amikor átéljük a találkozást Istennel, még az is lehet, hogy rosszul érezzük magunkat. „Háborús éjjelnek” éljük meg mindezt. Simon Péter a csodálatos halfogást látva leborult Jézus lába elé, és így szólt: „Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!” (Lk 5,8). De utána, ahogyan visszagondolunk minderre, Isten hívása egyre erősebben, és egyre szebb emlékként zendül meg bennünk. Rádöbbenhetünk Isten hívására abból is, hogy mit kér tőlünk Urunk? Mire ösztönöz? Kellemes dolog az a számunkra? A saját dicsőségünket növeli-e? Ha így lenne, akkor kezdjünk el alaposan gyanakodni... Sámuelnek Isten a főpap és egész háza népe halálát mondta el a hozzá intézett első szavaként. Gondoljunk ebbe bele... Szinte gyermek vagyok még. A főpap nevel engem. Egyedüli tanoncaként. Papnak. És én álljak elé, és mondjam a szemébe: hogy te is, a fiaid is mind-mind meg fogtok halni, és hiába ti voltatok Izráel főpapja Mózes és Áron óta, a családod nem lesz főpap ezután. Kényelmes ez? Sámuel dicsőségét növelő ez? Hát... Nem úgy tűnik... **A hívás alázattal betöltött szolgálatra hív.** Sámuel háromszor válaszolt Istennek úgy, hogy „Itt vagyok.” Egyik sem volt jó válasz. Isten számára nem válasz az, hogy "Itt vagyok". Meg sem hallja ezt a választ. Miért nem hallja ezt a választ Isten? Süket lenne? Nem. Isten azért nem hallja meg az "Itt vagyok." választ, mert csak saját magunkról szól, és nem Isten szolgálatáról. „Szólj, mert hallja a *te szolgád!*” *Ez a jó válasz egyedül. Az elfogadás, az alázat, a szolgálat válasza.* Emlékezzünk Annára! Mit is mondott Istennek, amikor Isten meghallgatta? "Ha részvételt tekintesz *szolgálóleányod* nyomorúságára, gondod lesz rám, és nem feledkezel meg *szolgálóleányodról*, hanem fiúgyermeket adsz *szolgálóleányodnak*, akkor egész életére az *URNak adom.*" Háromszor is megerősítette Anna a saját szolgálatát, és még a születendő fiát is Isten szolgálatára szánta. *Ezért* hallgatta meg Isten Anna kérését.

Mire tanított bennünket a várva várt gyermek, Sámuel története? A reménység erejét mutatta meg nekünk ez a történet. Azt hogy advent nemcsak a múltam, az év áttekintésére, és a változásra hívó figyelmeztetés, hanem örömteli várakozás is. Ahogyan a Rómaiakhoz írott levélben olvashatjuk: „Hajtás sarjad Isai gyökeréből, és népek uralkodójává emelkedik: benne reménykednek a népek. – A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel és hogy bővüljétek a reménységben a Szentlélek ereje által. (Róm 15,12-23) **A reménység erejével várjuk, és halljuk meg Isten hívását, halljuk meg Jézus hívását – és válaszoljunk rá – ahogyan Sámuel tette: „Szólj, mert hallja a te szolgád.”** És akkor Urunk elrendezi a mi életünket – vele, benne, általa. **Immánuel: Isten velünk lakozik. Jövel Urunk Jézus! Ámen.**